

Handläggande organ

Byggstandardiseringen, BST

Fastställd

1997-10-10

Utgava

1

Sida

1 (1+5)

SIS FASTSTÄLLER OCH UTGER SVENSK STANDARD SAMT SÄLJER NATIONELLA, EUROPEISKA OCH INTERNATIONELLA STANDARDPUBLIKATIONER ©

Trävaror – Sågat virke – Dimensionsmätning

Round and sawn timber – Method of measurement of dimensions – Part 1: Sawn timber

Europastandarden EN 1309-1:1997 gäller som svensk standard. Detta dokument innehåller den svenska språkversionen av EN 1309-1:1997.

Motsvarigheten och aktualiteten i svensk standard till de publikationer som omnämns i denna standard framgår av "Katalog över svensk standard", som årligen ges ut av SIS. I katalogen redovisas internationella och europeiska standarder som fastställts som svenska standarder och övriga gällande svenska standarder.

Nationell information:

Referenser

Standarden refererar till de relevanta delarna av terminologiserien EN 844. Vad gäller volymen hos ett enskilt virkesstycke, volymen hos ett stamblock eller volymen hos ett parti sågat virke hänvisas till EN 1312.

Innehåll

Standarden gäller sågat virke av såväl barrträ som lövträ och såväl kantat som okantat virke. Den gäller inte för tropiska träslag. Standarden gäller mätning av tjocklek, längd och bredd hos ett enskilt virkesstycke

Inverkan på befintlig svensk standard.

Standarden ersätter avsnitt 4 i SIS 23 27 11 som har upphävts i augusti 1997 i samband med fastställelsen av SS-EN 1313-1 gällande tvärsnitt hos originalsågat virke.

ICS 79.040

Standarder kan beställas hos SIS som även lämnar allmänna upplysningar om svensk och utländsk standard.
Postadress: SIS, Box 6455, 113 82 STOCKHOLM
Telefon: 08 - 610 30 00. Telefax: 08 - 30 77 57

Upplysningar om **sakinnehållet** i standarden lämnas av BST.
Telefon: 08 - 617 74 00. Telefax: 08 - 617 74 30

Prisgrupp L

Tryckt i mars 1998

ICS 79.040

Nyckelord: Trä, sågat virke, barrvirke, lövvirke, dimensionsmätning

Svensk version

Trävaror – Sågat virke – DimensionsmätningBois ronds et bois sciés –
Méthode de mesure des
dimensions – Partie 1: Bois
sciésRound and sawn timber –
Method of measurement of
dimensions – Part 1: Sawn
timberRund- und Schnittholz – Verfahren
zur Messung der Masse –
Teil 1: Schnittholz

Denna standard är den officiella svenska versionen av EN 1309-1:1997. För översättningen svarar SIS.

Denna europastandard antogs av CEN 1997-03-05. CEN-medlemmarna är förpliktade att följa fordringarna i CEN/CENELECs interna bestämmelser som anger på vilka villkor denna europastandard i oförändrat skick skall ges status som nationell standard.

Aktuella förteckningar och bibliografiska referenser rörande sådana nationella standarder kan på begäran erhållas från CENs centralsekretariat eller från någon av CENs medlemmar.

Denna europastandard finns i tre officiella versioner (engelsk, fransk och tysk). En version på något annat språk, översatt under ansvar av en CEN-medlem till sitt eget språk och anmäld till CENs centralsekretariat, har samma status som de officiella versionerna.

CENs medlemmar är de nationella standardiseringsorganen i Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Österrike.

CEN

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Central Secretariat: rue de Stassart 36,-1050 BRUSSELS

Innehåll

Förord

- 1 Omfattning
- 2 Bindande referenser
- 3 Definitioner
- 4 Tjocklek
 - 4.1 Materiel
 - 4.2 Mätmetod
- 5 Bredd
 - 5.1 Materiel
 - 5.2 Mätmetod
- 6 Längd
 - 6.1 Materiel
 - 6.2 Mätmetod
- 7 Bestämning av volym

Förord

Denna europeiska standard har utarbetats av CEN:s Tekniska Kommitté CEN/TC 175 "Round and sawn timber" med sekretariat hos AFNOR.

Standarden är en i en serie mätmetoder för trävaror.

Andra standarder i serien är:

prEN 1309-2 Trävaror - Rundvirke - Dimensionsmätning

EN 1310 Trävaror - Rundvirke och sågat virke - Mätning av sädrag

EN 1311 Trävaror - Rundvirke och sågat virke - Mätning av biologisk nedbrytning

Denna europastandard skall ges status av nationell standard, antingen genom att publicera en identisk text, eller genom ikraftsättning senast i oktober 1997, och motstridande nationella standarder skall upphävas senast i oktober 1997.

Enligt CEN/CENELECs interna bestämmelser är följande länder förpliktade att anta denna europastandard: Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Österrike.

1 Omfattning

Denna europastandard anger metoder för mätning av dimensioner hos sågat virke.

Standarden gäller lövträ och barrträ och såväl kantat som okantat virke. Standarden gäller inte för tropiska träslag.

2 Bindande referenser

Denna europastandard omfattar, genom daterade och odaterade referenser, föreskrifter ur andra publikationer. Dessa bindande referenser citeras på tillämplig plats i texten och publikationerna är förtecknade nedan. Senare tillägg till eller revideringar av någon av de daterade referenserna gäller för denna europastandard endast när de införlivats i den genom tillägg eller revision. För odaterade referenser gäller den senaste utgåvan

- EN 844-1 Round and sawn timber - Terminology - Part 1: General terms common to round timber and sawn timber; *Trävaror - Terminologi - Del 1: Gemensamma termer för rundvirke och sågat virke*
- EN 844-3 Round and sawn timber - Terminology - Part 3: General terms relating to sawn timber; *Trävaror - Terminologi - Del 3: Generella termer för sågat virke*
- EN 844-4 Round and sawn timber - Terminology - Part 4: Terms relating to moisture content; *Trävaror - Terminologi - Del 4: Kring trävarors fuktinnehåll*
- EN 844-6 Round and sawn timber - Terminology - Part 6: Terms relating to dimensions of sawn timber; *Trävaror - Terminologi - Del 6: Dimensioner hos sågat virke*
- EN 844-7 Round and sawn timber - Terminology - Part 7: Terms relating to biological structure of timber; *Trävaror - Terminologi - Del 7: Träets biologiska uppbyggnad*
- EN 844-9 Round and sawn timber - Terminology - Part 9: Terms relating to features of sawn timber; *Trävaror - Terminologi - Del 9: Särdrag hos sågat virke*

- prEN 844-10 Round and sawn timber - Terminology - Part 10: Terms relating to discolouration and fungal attack; *Trävaror - Terminologi - Del 10: Missfärgning och svampangrepp*
- prEN 844-11 Round and sawn timber - Terminology - Part 11: Terms relating to degrade by insects; *Trävaror - Terminologi - Del 11: Insektangrepp*
- EN 1312 Round and sawn timber - Determination of the batch volume of sawn timber; *Trävaror - Volymbestämmning av ett parti sågat virke*

3 Definitioner

I denna standard gäller definitionerna i de standarder som listas i avsnitt 2.

4 Tjocklek

4.1 Materiel

Anordning för mätning av längd graderad i minst 0,1 mm.

4.2 Mätmetod⁵⁾

4.2.1 Kantat virke

Mät tjockleken vinkelrätt mot flatsidan på åtminstone tre ställen. Mätställena skall vara rena och fria från defekter ¹⁾. Två av mätningarna skall göras nära men ändå minst 150 mm från ändarna. I övrigt fördelas mätningarna godtyckligt ²⁾ emellan mätställena vid ändarna. Anteckna endast det lägsta funna värdet. Ange värdet i millimeter med en decimal. Beakta också fuktkvoten ³⁾.

4.2.2 Okantat virke

Mät tjockleken en gång vid varje ände så nära virkeskanten som möjligt. Mätställena skall vara rena och fria från defekter. Anteckna endast det lägsta funna värdet. Ange värdet i millimeter med en decimal. Notera också fuktkvoten.

5 Bredd

5.1 Materiel

Anordning för mätning av längd graderad i minst 1 mm.

5.2 Mätmetod ⁵⁾

5.2.1 Kantat virke

Mät virkesbredden vinkelrätt mot virkesstyckets längdaxel och på minst tre ställen. Mätställena skall vara rena och fria från defekter. Två av mätningarna skall göras nära men ändå minst 150 mm från ändarna. I övrigt fördelas mätningarna godtyckligt. Anteckna endast det lägsta funna värdet. Ange värdet i millimeter med en decimal¹⁴⁾. Beakta också fuktkvoten.

1) **Svenskt tillägg:** "Sawing defect" är definierat som term 3.25 i EN 844-3. I den svenska versionen förutsätts att det är ett sågningsfel som avses dvs att t ex en spricka inte utgör hinder för ett mätställe.

2) **Svenskt tillägg:** Alltså inte nödvändigtvis jämnt fördelat utmed virkesstycket.

3) **Svenskt tillägg:** Begreppet "Actual moisture content" är inte definierat i EN 844-4. Här förutsätts att traditionell mätning med elektriskt fuktkvotsmätare är till fyllest.

4) **Svenskt tillägg:** Eftersom graderingen av mätanordningen bara var i hela millimeter kan resultatet inte anges i decimaler av millimeter.

5) **Svenskt tillägg:** Vid mätning på virke som är kupat bör gälla de mått som kan uppnås med en inskriven rektangel.